

ДЪРЖАВНОСТ, РАЗВИТИЕ, СПРАВЕДЛИВОСТ

Национални приоритети на програмното правителство

1.1. ДЪРЖАВНОСТ, РАЗВИТИЕ, СПРАВЕДЛИВОСТ

Национални приоритети на програмното правителство

България изживява труден период в своето развитие. В резултат на водената през последните четири години непоследователна и волунтаристична политика днес страната се намира в дълбока институционална криза, икономическа депресия и задълбочаващ се дезинтегритет в обществото. Наложената и доминираща обществено-политическа, социална и институционална конфронтация поставя под заплаха самите устои на държавността и демокрацията. Тези процеси се подсилват от формираните негативни социално-икономически тенденции – стагнираща стопанска и инвестиционна активност, обезсърчено предприемачество, изтощени резерви и нарастващи дългове както в публичния, така и в корпоративния сектор, бързо растяща безработица и влошаване на нейната структура, разширяваща се бедност и набираща скорост нова емиграционна вълна.

Днес страната се нуждае от максимално обществено съгласие за необходимостта от спешни мерки за стабилизация и полагане на основите на един по-устойчив модел на възстановяване на икономическото развитие, от институционално укрепване и заздравяване на демократичните принципи на устройство и поведение, както и от повече солидарност в едно общество, разтърсвано от социално отчаяние и безперспективност.

Ръководени от тези потребности, ние предлагаме настоящите мерки за стабилизация и програмни намерения и полагане на основите на един бъдещ догонващ икономически растеж.

Най-неотложни са три групи стабилизационни мерки.

СТАБИЛИЗАЦИОННИ МЕРКИ ЗА ГРАЖДАНИТЕ

- Недопускане на ново увеличение на цената на електроенергията до цялостен преглед и промяна на методиката на ценообразуване. Въвеждане на двутарифна система с по-ниски цени за определен минимум използвана електроенергия.
- Промяна в политиката на ценообразуване на лекарствата с цел овладяване на тенденцията на повишение на цените и стъпки за тяхното последващо намаление.
- Разширяване на системата за енергийно подпомагане.
- Увеличаване на размера на обезщетението за отглеждане на дете от 1 до 2 години от 240 лв на 310 лв.
- Финансово подпомагане на домакинствата с ученици, които предстои да бъдат първокласници тази есен чрез увеличаване на еднократните целеви помощи.
- Разширяване на активните мерки на пазара на труда и разкриване на нови работни места за временна заетост за смекчаване на ефектите от растящата безработица.
- Незабавно възстановяване на диалога със социалните партньори в рамките на Националния съвет за тристранно партньорство.

ЗА БИЗНЕСА

- Незабавно преустановяване от страна на централните власти на административно-силовия натиск от рекетърски тип върху бизнеса и "успокояване" на стопанските среди за спечелване на инвеститорското доверие.
- Анализ и информация за всички фирми и общини, спечелили обществени поръчки (2% от фирмите са спечелили 98% от всички ОП). При съмнения за злоупотреби – ревизия. Публичност на всички договори и анекси.
- Погасяване на натрупаните задължения на държавата към бизнеса в рамките на 3 месеца.
- Отказ от практиките за използване на приходните агенции за силов натиск върху данъкоплатците. Промяна в режима на глоби и санкции и замяната им с предписания при допуснати нарушения от формален характер.
- Преглед и намаляване на държавните и ведомствените такси, особено за стартиращ бизнес.

- Ускорено разплащане от страна на държавата по изпълнени договори и своевременно възстановяване на ДДС. Разработване на график за издължаване при просрочените задължения.
- Даване на права на данъкоплатеца да определя направлението на плащанията по единната сметка за плащане на задължения към бюджета.
- Решителни мерки против контрабандата и необявените вътрешнообщностни доставки като противодействие срещу нелоялната конкуренция спрямо българските производители.
- Стабилизиране на енергетиката и установяване на предвидимост в цените на електроенергията. Възстановяване на условията за износ на електроенергия за по-добро натоварване на мощностите и на въгледобива.

ЗА ДЪРЖАВНОСТТА

- Цялостен анализ и пълна ревизия на дейността във всички сфери на държавно управление и предприемане на законови мерки и действия за санкциониране на допуснатите нарушения.
- Публично оповестяване на фактите и тенденциите за икономическото и финансово състояние на страната.
- Нов модел на взаимодействие между парламента и правителството – редовни отчети на Правителството за изпълнение на програмата за управление, нов тип парламентарен контрол, периодично участие на министри в заседанията на съответните парламентарни комисии, задължително присъствие на министри при обсъждания на законопроекти от тяхната компетентност.
- Незабавно изпълнение на препоръките на ЕС и ПАСЕ, които имат пряко отношение към защита и гарантиране на правата и свободите на гражданите и демократичното функциониране на институциите.
- Предприемане на незабавни мерки за овладяване и ограничаване на битовата престъпност.
- Възстановяване на баланса на функционалност и компетенции между МВР и ДАНС.
- Преустановяване на практиката на безразборно използване на СРС чрез надежден и независим надзор върху тях.
- Ефективно инвестиране на средствата от ЕС с максимално широк обществен ефект.
- Спешно обсъждане и актуализиране на проекта за Споразумение за партньорство с ЕС за 2014-2020 г. с участие на неправителствения сектор.
- Провеждане на форум "Отговорен парламент" с участието на граждански и браншови организации, парламентарни и извънпарламентарни партии за постигане на национално съгласие за най-важните приоритети и мерки за излизане от кризата.
- Интегриране на представители на малцинствата в полицейските структури и в звената от сектора на сигурността.
- Създаване на гаранции за свободен печат и медии.
- Предприемане на спешни мерки за разкриване на корупционни практики, строг контрол и санкциониране на корупцията на всички етажи на администрацията и властта, съвместни действия на държавните органи и гражданския сектор.
- Прозрачност и достъпност до информация за работата на държавната администрация и привличане на представители на граждански сдружения при обсъждане на въпроси със значим обществен интерес.
- Гаранция срещу купен и контролиран вот, за честни избори чрез промени в изборния кодекс. Действия за активизиране на гражданското участие в изборния процес. Изпълнение на препоръките на ОССЕ за бъдещи избори. Тези стабилизационни мерки са част от цялостния пакет програмни намерения.

ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛНИ ПРИОРИТЕТИ НА ПРАВИТЕЛСТВОТО

I. Икономическо възстановяване и насърчаване на предприемачеството

Преодоляване на негативните последици от административния рекет върху бизнеса и нормализиране на стопанската среда

- Стриктно изпълнение на принципа на 30-дневно плащане на задължения по договори от страна на държавата.
- Ефективен контрол върху сключените договори за концесии.
- Анализ на съществуващите концесионни договори и изработване на дългосрочна стратегия на държавата по отношение на природните богатства.
- Ликвидиране на контрабандните канали.
- Гаранции срещу произвола от страна на държавните органи и длъжностни лица. Правни механизми за защита на компаниите от произвол от страна на администрация, данъчни органи и полиция.
- Равнопоставеност на фирмите и гражданите с държавните институции по отношение на икономическите дейности – министерства, агенции и общини трябва да са отговорни при неизпълнение на договори и забавяне на плащане с лихви за просрочване, с налагане на заповед за спиране на сметки или с прихващане на задължения на фирмите и гражданите към данъчната система.
- Реални действия по намаляване на административната тежест върху бизнеса – редуциране на лицензионните, разрешителните и одобрителните режими, въвеждане на принципа на мълчаливото съгласие, предвидимост на надзорните политики по сектори.
- Прекратяване на административния натиск и произвол чрез санкции за държавните служители, включително министри, които превишават правомощията си.
- Възстановяване на добрите практики в работата на приходните агенции на основата на принципа на доброволното плащане на данъците. Замяна на повсеместните проверки с подобряване на работата на отделите за анализ и управление на риска и фокусиране на контролно-ревизионната дейност върху рисковия контингент данъкоплатци.

Координираща и регулираща роля на държавата за създаване на условия за истинска конкуренция

- Ревизия и промяна на лобистки закони, които доведоха до или предпоставиха създаване на изкуствени монополи и картелни споразумения.
- Задължителна оценка на въздействието на всички нови законови и нормативни актове, особено за оценка на тежестта върху малките и средните предприятия.
- Стимулиране на конкуренцията чрез равен достъп до пазара на кредити и обществените поръчки.
- Опростяване на процедурите за фалити и несъстоятелност с цел изчистване на пазарната среда.
- Опростяване на процедурите, засилване на прозрачността и контрола за ефективно и полезно за икономиката усвояване на европейските фондове.
- Укрепване на функционалния и административния капацитет на регулаторните органи чрез промяна на антимонополното и антитръстово законодателство.
- Повишаване на отговорността на регулаторните органи. Въвеждане на граждански надзор върху регулаторните органи.
- Нов Закон за обществените поръчки. Прозрачност, гарантиране на равни условия за участие и разширяване кръга от бенефициенти на обществени поръчки. Въвеждане на електронни търгове за обществените поръчки.
- Регулации на спекулативните търговски вериги с цел свиване на маржовете между цени на едро и на дребно, особено на аграрните продукти.
- Стъпки за реализация на стратегия "Произведено в България" в съответствие с конкурентните предимства на страната. Целеви мерки за пресичане на нелоялната конкуренция на вътрешния пазар от внос и монополни практики.
- Икономизиране на външната политика и дипломатия за излизане на българските износители на пазарите на страни извън ЕС.

Координираща и регулираща роля на държавата в структуроопределящите отрасли на икономиката

Общи мерки

- Стартиране на 10-годишна програма за реиндустриализация на икономиката.

- Създаване на нови предприятия (или възстановяване) в сфери с висока добавена стойност.
- Стартиране на преговори по предоговаряне на дългосрочните договори в енергетиката, концесиите и предоставянето на комунални услуги.
- Участие на държавата в перспективни високотехнологични производства чрез апорт на активи и/или формиране на капитала на съответните търговски дружества в партньорство с иновативни компании със солидни пазарни позиции. Държавна подкрепа и финансиране на иновационно-внедрителската дейност.
- Приемане на закон за ефективен контрол на държавата по отношение на структуроопределящи предприятия при неспазване на регулаторните рамки.
- Оценка на резултатите от приватизацията и концесиите в сектора на т.нар. естествени монополи. Въвеждане на ефективен контрол върху дейността на компаниите.
- Отговорно управление на държавните предприятия и държавната собственост с цел предотвратяване на фалити и запазване на работни места.
- Разработване на регионални планове за развитие за преодоляване на задълбочаващите се дисбаланси между различните региони в страната.

Ребалансирание на енергетиката

- Развитие на енергетиката като основен индустриален сектор, създаващ значителна добавена стойност, притежаващ гарантиран външен пазар, в който страната ни има доказани сравнителни предимства.
- Развитие на българската енергетика на основата на три приоритета – енергийна ефективност и ВЕИ, национални енергийни ресурси и ядрена енергетика.
- При потвърждаване на технико-икономическите характеристики на проекта "Белене" и прогнозите за електропотреблението в региона и България – рестартиране на проекта с ясна финансова структура.
- Незабавни преговори с Росатом с оглед минимизирането на последствията от иска за 2.5 млрд. лв.
- Възстановяване на доверието на гражданите в системата за регулиране на енергетиката чрез включване на представители на гражданското общество в ДКЕВР.
- Отказ от намеса на изпълнителната власт в работата на ДКЕВР.
- Гарантиране на достъп на всички български граждани до електроснабдяване. Въвеждане на двутарифна система за ценообразуване, разширяване на системата за енергийно подпомагане.
- Възстановяване на професионалната квалификация и опита като определящи в кадровата политика в сектора.
- Цялостно финансово-икономическо ребалансирание на сектора чрез използване на други механизми за финансово подпомагане на развитието на ВЕИ и освобождаване на гражданите от тази тежест.
- Стартиране на преговори за предоговаряне на дългосрочните ангажименти за изкупуване на електрическа енергия.
- Наваксване на изоставането при въвеждането на III либерализационен пакет на ЕС и предотвратяване на санкции от страна на ЕК.
- Цялостна оценка на ефекта от т.нар. либерализация в сферата на естествените монополи и ясно дефиниране на правата и отговорностите на българската държава.

Насърчаване на селското стопанство и стабилизиране на дребните производители

- Програма за изграждане/реновиране на хидромелиоративната инфраструктура на селското стопанство.
- Насърчаване на по-нататъшното развитие на селското стопанство извън формираната в него монокултурна структура в посока на техническите култури и по-високата степен на преработка на селскостопанската продукция.
- Стимулиране на българското селскостопанско производство чрез затваряне на веригата и развитие на хранително-вкусовата промишленост;
- Субсидиране на секторите "Зеленчукопроизводство", "Трайни насаждения" и "Животновъдство" до равнището на останалите страни-членки на ЕС въз основа на правото до 15% от директните плащания да се предоставят целево за слаби сектори на отрасъла, обвързани с производство.

- Профилиране на България в биоземеделие и биоживотновъдство
- Предпазване на населението от ГМО храни и култури, контрол върху качеството както на храните от внос, така и на местното производство.
- Изработване на съобразени с интересите на дребния производител национални интервенционни механизми, подобни на тези на ЕС, за защита цените на земеделската продукция.
- Подкрепа на дребните и средните земеделски производители чрез осигуряване на европейско финансиране на стопанства до 10 дка чрез осигуряване на субсидия до 1500 евро/стопанство; въвеждане на таван на субсидията до 300 хил. евро на стопанство, като икономисаните средства се предоставят за преразпределение за стопанства, обвързани с производството.
- Създаване на пазари за произведена в България земеделска продукция, гарантиращи свободен достъп на всяко малко земеделско стопанство до тях, без да е необходим специален режим на регистрация за това.
- Пресичане на контрабандата на храни.
- Целево използване на Държавния поземлен фонд за стимулиране на продуктово разнообразие и насърчаване на отглеждането на интензивни култури.

Зелена икономика

- Превръщане на екологичните предимства на страната в национален ресурс за развитие.
- Интегриране на екологичните политики, превенция на промените в климата с адаптирането им в общи политики за развитие и синергия в устойчивото развитие.
- Изграждане и развитие на нисковъглеродна икономика на природата с нови, зелени работни места и максимално повишаване на енергийната ефективност.

Туризм

- Превръщане на България в предпочитана туристическа дестинация и специален туристически продукт, реализиран на базата на екологичните предимства, биологичните храни, минералните води, екологично щадящи атракции.
- Разработване на стратегия за по-висок клас целогодишен туризъм.
- Съхраняване и устойчиво използване на ресурсите за развитие на екотуризма; постигане на неговата икономическа устойчивост и конкурентоспособност. Повишаване качеството на живот и благосъстоянието на местните общности и активното им участие при формирането на политиката на развитие на екотуризма.
- Пълноценно използване на възможностите на здравния туризъм за позиционирането на България като туристическа дестинация от по-висок клас като качество и добавена стойност, като уникалност и утвърждаващи се във времето позиции чрез прилагане на международни стандарти и добри европейски практики, вкл. въвеждане на иновации по отношение на продукти и технологии в здравния туризъм, при съхраняване и подобряване на качеството на природните, антропогенните и културните ресурси в сферата на туризма.
- Развитие на културния туризъм. Ангажимент на държавата за изграждане на инфраструктура към културно-исторически забележителности.
- Активна реклама на България като туристическа дестинация.
- Държавна политика по обучение на кадри в туризма.
- Обсъждане на решения по развитие на Черноморието и планинските курорти с участието на бизнеса, общинските власти и природозащитните организации.

Модерна транспортна инфраструктура

- Развитие на транспортната инфраструктура като важен фактор на конкурентната способност на българската икономика. Транспортният сектор в България през следващите 10 години трябва да бъде основен лост за икономическото развитие на страната. Необходимо е разработване и провеждане на национална транспортна политика, основана на приемственост, ефективност и експертност.

- Стратегия за развитие на транспортния сектор в пълен синхрон с общоевропейската визия, дадена в т.нар. Бяла книга.
- Изграждане на модерна, балансирана и интегрирана транспортна инфраструктура по направленията на основните пан-европейски и национални транспортни коридори чрез разработване на ОП "Транспорт" за периода 2014 – 2020 г.
- Приоритетно развитие на железопътния транспорт като евтин, достъпен, екологичен. Оздравяване на БДЖ.
- Изработване и приемане на програма и правила за цялостна модернизация на жп инфраструктурата в съответствие с директивите на ЕС. Анализ на икономическия ефект от нея и изработване на финансовата рамка за нейното постигане. Ефективно използване на европейско финансиране – MAC (многогодишно финансово споразумение, което гарантира съфинансиране на модернизацията на железопътната инфраструктура).
- Интегриране на българската жп транспортна мрежа в единната европейска жп структура с цел постигане на икономическа ефективност, конкурентоспособност, социална насоченост, екологични стандарти и високи нива на сигурност, водещи до икономическа интегрираност в ЕС
- Изграждане на контейнерни терминали на пристанищата ни и международните пътни коридори.
- Осигуряване на качествени транспортни услуги на населението при по-добри социални условия, равнопоставен достъп до всички видове транспорт, сигурност, безопасност и опазване на околната среда.
- Изграждане на интегрирани системи за обществен транспорт в зоните на големите градове
- Защита правата на пътниците в отделните видове транспорт.
- Развитие на комбиниран интермодален транспорт чрез изграждане на товарни логистични центрове, интегриращи различни видове транспорт на база политика на развитие на транспортната логистика и интелигентни транспортни системи (ITS).
- Стимулиране на диалога между държавата и общините с браншовите организации от транспортния сектор. Аутсорсинг на административни услуги на национално представени организации на транспортния бизнес.
- Очертаване на основните приоритетни инфраструктурни проекти в сектор транспорт, определящи развитието на регионите:
- Северозападен регион – модернизация на линията Видин – София, скоростен път Враца – Видин, модернизация на пристанищата във Видин и Лом, нов ГКПП Салаш – Корито;
- Черноморски регион – ускоряване завършването на Коридор №8 до Бургас и Варна (в това число автомагистрала "Черно море"), контейнерни терминали във Варна и Бургас, фериботна линия до Русия, Грузия и Турция, развитие на синя зона Черно море – Средиземно море;
- Югозападен район – приоритети са автомагистрала "Струма", модернизацията на ж.п. линията София – Благоевград.
- Изграждане чрез публично-частно партньорство на нови товарни логистични центрове в София, Пловдив, Варна, Бургас и Русе.
- Внедряване на "интелигентни транспортни системи" (ITS) в транспортната система за достигане на европейските стандарти в сектора – интегрирано приложение на информационни и телекомуникационни технологии във всички видове транспорт (електронен ТОЛ, железопътен ERTMS, електронна навигация, билети и информация по интернет, електронна товарителница и др.)

Европейски фондове – гарантиране на усвояемостта

- Извънредни мерки по усвояване на средствата по всички оперативни програми.
- Срочно обсъждане и актуализация на проекта за Споразумение за партньорство между Р България и ЕС, за финансовата рамка 2014-2020.
- Кризисен план за спасяване на изпълнението по проектите за пътна инфраструктура по ОП "Транспорт 2007-2013" – Лот 4 на АМ "Тракия", Лот 1 и Лот 2 на АМ "Марица", "Кърджали – Маказа – II етап".

- Активно включване на заинтересовани субекти от частния сектор и сектора на търговските банки в цялостния процес на управление и усвояване на европейските фондове.

Стимулиране на инвестициите

- Преки инвестиции във високотехнологични предприятия.
- Увеличаване на общите разходи за научноизследователска и развойна дейност.
- Намалване на политическия риск и възстановяване на доверието на инвеститорите в политическата стабилност на законодателната и данъчната рамка.
- Максимално усвояване на средствата от фондовете на ЕС.
- Бърз старт на големи енергийни проекти.
- Създаване на икономически и данъчни стимули за инвестиции в производства и мощности, които да са насочени към местния пазар в райони с висока безработица.
- Активна роля на държавата като инициатор и по-активен координатор на частните инвестиции. Насърчаване на местната инвестиционна активност и целенасочени усилия за привличане на чужди инвестиции.

Роля на Българска банка за развитие (ББР) за облекчаване на достъпа до евтин финансов ресурс за малкия и средния бизнес

- Разширяване на кредитните инструменти на Българската банка за развитие.
- Създаване на кредитни инструменти за подпомагане усвояването на еврофондовете.
- Осигуряване на евтин ресурс за МСП чрез механизмите на ББР.
- Промяна на функциите на ББР в посока на банка, работеща директно с МСП сектора и рефинансираща се на международните пазари.
- Ново допълнително капитализиране на ББР – подобно на периода 2008 г. – 2009 г. Само при голяма по обем кредитна линия може да се постигне рязко понижаване на лихвите по кредити и реално да се подкрепят малките и средните предприятия.
- Създаване на клонова мрежа на ББР в средносрочен план. Липсата на такава затруднява малките и средните предприятия, наличното междинно звено ненужно оскъпява дейността по кредитиране и влияе върху пазарния дял на ББР.
- Активизиране на ББР за привличане на външни финансови ресурси и облекчаване на достъпа на малки и средни предприятия до източниците за финансиране.
- По-тясна координация на ББР и Българската агенция за експортно застраховане.
- Координация на основните направления на европейските фондове за подобряване на конкурентоспособността на икономиката с активностите на Банката за развитие.
- Институционализиране на специализирани фондове към Банката за развитие за финансиране на стартиращи (рискови) стопански инициативи и експортно ориентирани производства. Разработване на правила за участие на същите фондове в капитала на стартиращи частни компании и компании с потребност от капиталови реорганизации при определени условия и за определен срок.
- Оптимизиране на дейността на "Национален гаранционен фонд" ЕАД.
- Създаване на Фонд за капиталови инвестиции – за финансиране на бизнес идеи с по-висок риск и ограничени активи, но с добра перспектива и потенциал за развитие в приоритетни за националната икономика области, което в условията на икономическа криза е необходима мярка.

Ефективност на публичните финанси

- Запазване на Валутния борд и на фиксирания курс до пълното членство в Еврозоната.
- Ориентиране на фискалната политика към поддържане на широкобалансиран бюджет на консолидирана основа, които отчитат фазите на икономическия цикъл и съдействат за смекчаване и неутрализиране на евентуални макроикономически дисбаланси.

- Реалистични цели на фискалната политика. Средно- и дългосрочна устойчивост на основните фискални параметри за създаване на прогнозируема инвестиционна и стопанска среда.
- Повишаване на събираемостта на бюджетните приходи. Пресичане на контрабандните канали.
- Подобряване на ефективността на публичните разходи на основата на анализи на постиганите цели от бюджетните финансираня и прилагане на програмния подход и нулевото финансиране.
- Възстановяване на процеса на фискална децентрализация, като поетапно се преотстъпват функции и ресурси от централната към местните власти.
- Дългово финансиране само на продуктивни публични разходи и на програми за подкрепа на бизнеса.

Публичната администрация и административни услуги за гражданите и бизнеса

- Провеждане на комплексна административна реформа на базата на функционален анализ на институциите и общата рамка – оптимизиране на броя на административните звена.
- Съкращаване на щатове и насочване на човешки ресурс към стратегически държавни компании.
- Привличане и изграждане на висококвалифицирани специалисти в публичния сектор.
- Анализ на дейността на 136 държавни и национални агенции и разпределяне на техните отговорности по министерствата.

Въвеждане на електронно правителство, дигитална България

- Консолидиране и унифициране на електронната информация от министерства, агенции, общини.
- Техническа и финансова оптимизация на вътрешната комуникация – министерства, агенции, общини – включващи гласови и електронни съобщения.
- Законодателни и административни промени за преминаване към електронен архив.
- Проект за покриване на страната с Интернет свързаност с безплатен достъп на публични обществени места.
- Анализ и планиране на проект за електронна автентификация и идентификация на граждани за използване на услуги част от Електронното правителство.
- Анализ на съществуващите компоненти и тези в процес на изграждане, част от Електронното правителство.
- Вграждане на Електронна идентификация в документите за самоличност.

II. За повече солидарност и социална справедливост

Труд и заетост

- Интегриране на всички приоритети и мерки в Управленската програма въз основа на критерия – възможност за разкриване на нови работни места.
- Стриктно спазване на трудовото законодателство и търсене на отговорност на работодатели, които го нарушават. Гарантиране на безопасни условия и охрана на труда.
- Създаване на възможност за гъвкав трудов пазар чрез въвеждане на минимална часова работна ставка и за работа на 2, 3 и повече места.
- Регламентация на Европейската гаранция за младежка заетост (стаж по време на обучението, първо работно място и т.н.).
- Недопускане на дискриминационни мерки и условия за наемане на български работници в страните членки на ЕС.
- Намаляване на младежката безработица чрез прилагане на т.нар. Гаранция за младежта – трудовите посредници да предоставят възможност за включване в обучение или заетост, стажуване или чиракуване на безработни младежи до 4 месеца от регистрацията им в бюро по труда или след завършване на училище.
- Развитие на производства и дейности с висока трудоемкост в селското стопанство и преработвателната промишленост за разкриване на работни места с ниски квалификационни изисквания.

- Създаване на 250 000 нови работни места до края на управленския мандат.

Стимулиране на раждаемостта и отглеждането на деца

- Увеличаване размера на обезщетението за отглеждане на дете от 1 до 2 годишна възраст до размера на минималната работна заплата.
- Увеличаване размера на детските добавки.
- Увеличаване стимулите за отглеждането на деца с увреждания в семейна среда.

Политика по доходите

- Повишаване на минималната работна заплата при отчитане на ръста на продуктивността на труда, инфлационните темпове и конкурентоспособността на българската икономика, с цел достигане до 450 лв. в рамките на управленския мандат.
- Увеличаване на разполагаемия доход в домакинствата чрез въвеждане на семейното подоходно облагане през втората половина на мандата, след анализ на социалните и фискалните ефекти.
- Оценка на нормите на печалби и нивото на заплащане на труда в някои сектори на икономиката и преговори чрез механизмите на тристранното сътрудничество.

Образование и квалификация

- Срочни мерки за създаване на среда, насърчаваща качествен учебен процес. Стандарти, нови учебни планове, програми, учебници.
- Обвързване на финансирането на държавните висши училища с оценка на качеството на обучение и на изследователската работа в тях и с практическата реализация на подготвяните кадри.
- Държавно съфинансиране на програми, обезпечаващи първо работно място за завършилите висшето си образование.
- Усъвършенстване на системата на делегираните бюджети в образованието.
- Реформиране на професионалното образование в съответствие с изискванията на пазара на труда и приоритетите на държавата за развитие на икономиката.
- Въвеждане на елементи от дуалната система за професионално обучение – професионални стажове на учениците и студентите.

Подкрепа на възрастните хора

- Спиране увеличаването на изискуемия за пенсиониране осигурителен стаж и възраст и въвеждането на гъвкави условия за пенсиониране при недостиг на 2 години осигурителен стаж и/или възраст, след консултации със социалните партньори.
- Възстановяване на швейцарското правило за индексирание на пенсиите от 2014 г.
- Постепенно установяване на трайно съотношение (1/10) между минималния и максималния осигурителен доход с оглед подобряване приходите, повишаване интереса на осигурените лица с по-високи доходи и установяване на естествен автоматизъм при определяне максималния размер на пенсията.

Мерки за интеграция на хора с увреждания

- Усъвършенстване процедурата по освидетелстване на трайна неработоспособност.
- Социалните плащания да се обвържат към Линията на бедността, вместо досегашното съотнасяне към гарантирания минимален доход
- Да не се допуска проектиране, въвеждане в експлоатация или започване на ново строителство, както и основен ремонт, без проект, отговарящ на изискванията за достъпна среда.

Разширяване на достъпа до здравеопазване

- Широка обществена дискусия за насоките на реформа на системата на здравеопазване, която да гарантира на всеки гражданин нова и надеждна система на здравно осигуряване, достъп до качествена медицинска помощ и медицинско обслужване при условия и по ред, определен със закон.
- Въвеждане на единна интегрирана информационна система на електронно здравеопазване с цел пълна прозрачност и ефективно използване на финансовия ресурс.

- Рационализиране на системите за финансово управление и контрол в здравеопазването.
- Укрепване и модернизиране на системата на Спешната помощ, съпроводено с разширяване на територията на общини без лечебни заведения. Инкриминиране на нападения срещу медицински специалисти.
- Подкрепа за държавните и общинските лечебни заведения в по-малките и отдалечени населени места.
- Специално внимание към майчиното, детското и училищното здравеопазване.
- Намаляване на потребителската такса за пенсионери в размер на 1 лев.
- Улесняване на специализацията на лекарите.
- Преориентиране на здравната система към профилактика и предотвратяване на социално значимите заболявания.

Ефективна защита на потребителите

- Гарантиране на достъп на гражданите до електроенергия чрез въвеждане на двутарифна система на ценообразуване и разширяване на системата от енергийно подпомагане. Преглед и промени в системата за изчисляване и заплащане на потребената електрическа енергия – заплащане на реално потребени количества, а не прогнози, възможности за разсрочено плащане, по-дълги срокове за изясняване на спорове преди прекъсване на доставката на ток.
- Промени в Закона за кредитните институции и Закона за потребителския кредит за създаване на ясни и прозрачни обективни критерии при определяне на лихвите по договори за кредит, прекратяване на възможността за едностранна и произволна промяна на лихвата от банката-кредитор по сключен договор за кредит въз основа на субективни критерии, премахване на такси, които са необосновани и допълнително оскъпяват кредита.
- Отмяна правото на банките, електроразпределителните и телекомуникационните дружества и топлофикациите да получават изпълнителни листи по кратката процедура (валидна само за държавните институции) срещу физически лица чрез промени в заповедното производство в ГПК.
- Преразглеждане на необходимостта и статута на органите за защита на правата на гражданите и потребителите.
- Закон за личния фалит и абсолютна давност за погасяване на задължения.
- Законодателни промени за приравняване на дружествата със значително пазарно влияние – над определен брой потребители, над определен дял спечелени обществени поръчки и др., към публичните дружества относно разпоредителни сделки със значителни активи, изисквания към управителните и контролните органи и разкриване на информация.

Път към стабилизация и развитие

Реализацията на тези програмни управленски намерения ще доведе до стабилизация на обществено-икономическата ситуация в страната и ще отвори път за по-нататъшно изграждане на една по-конкурентна икономика и по-солидни възможности на държавата да води активни социални политики. Във времеви аспект, намеренията и мерките изискват 18-месечен хоризонт, който включва един пълен фискален (бюджетен) период. Разбира се, пълното прилагане и особено позитивните резултати при част от мерките имат средно- и дългосрочни очертания.

Програмните управленски намерения са разработени на база на съществуващата публична информация за финансовото и икономическото състояние на страната. При наличие на скрити дефицити и задължения в публичния сектор прилагането на част от мерките с финансово изражение ще се затрудни, а ефектите ще се разтеглят във времето.

Неизменно условие за успешното прилагане на представените мерки от цялостната управленска програма е наличие на начален толеранс от страна на политическите сили, социално-икономическите партньори, гражданските сдружения и всички, които имат отношение към пътя на развитие на нашата страна. Екипът, подготвил програмните насоки, остава отворен за диалог както при утвърждаването им, така и по всяко време в хода на тяхното изпълнение.

Благодарност за всички, които участваха в съставянето на програмните намерения с коментари, съвети и предложения, както и към всички бъдещи конструктивни партньори.

29.05.2013 г.